

Ciljevi Strategije vezani za znanost i tehnologiju:

1. cilj: Brzo pokretanje promjena u sustavu visokog obrazovanja i znanosti.
2. cilj: Međunarodno kompetitivna javna sveučilišta i javni znanstveni instituti u hrvatskom visokoobrazovnom i istraživačkom prostoru koji stvaraju novu znanstvenu, društvenu, kulturnu i gospodarsku vrijednost.
3. cilj: Okružje koje omogućuje i potiče interakcijske i transferne mehanizme suradnje istraživačke zajednice s inovativnim gospodarstvom i društvenim djelatnostima.
4. cilj: Sveučilišta, veleučilišta i znanstveni instituti uključeni u procese pametne specijalizacije i s njima povezane smjernice tehnološkog razvoja.
5. cilj: Nacionalne istraživačke i inovacijske infrastrukture s javnim pristupom, uz uključivanje u europske infrastrukture i povezivanje s njima.
6. cilj: Rast ulaganja u istraživanje i razvoj unaprjeđenjem sustava javnog financiranja te poticanjem ulaganja poslovnog i društvenog sektora u istraživanje i razvoj.

"Nacionalne prioritete i nacionalne izazove treba povezati s europskima kako bi se postigli sinergijski učinci ulaganja u znanost i tehnologiju iz nacionalnih, regionalnih i međunarodnih izvora, uključujući sredstva fondova EU-a u razdoblju 2014. - 2020."

Tko određuje nacionalne prioritete i nacionalne izazove? Možda ovo pitanje nije u fokusu Strategije, ali odgovor na ovo pitanje od presudne je važnosti za uključivanje Hrvatske u strukturne i kohezijske fondove EU. Odgovor na ovo pitanje potrebno je znati žurno jer postoji opravdana bojazan da se ovom iznimno važnom pitanju pristupa površno te da akademska zajednica nije na pravilan način uključena u određivanje prioriteta. Premda se Strategija odnosi na duži vremenski period, rješavanju ovog pitanja treba se pristupiti odmah ("jučer")!

"...restrukturirati javne institute putem uključivanja u sveučilišta, stvaranja asocijacija instituta ili osposobljavanja za samostalno ostvarivanje misije i društvene uloge.

Na temelju kojih pokazatelja je zaključeno da je potrebno restrukturirati javne institute? Ako je jedan od tih i Institut Ruđer Bošković, potrebno je vrlo pažljivo pristupiti ovome pitanju, posebice ako bi se razmišljalo u smjeru njegova uključivanja u Sveučilište u Zagrebu.

"Kompetitivnim financiranjem putem znanstvenih projekata i programa Hrvatske zaklade za znanost potaknut će se jačanje i stvaranje istraživačkih skupina, okupljanje i umrežavanje istraživača te financiranje novih doktoranada i poslijedoktoranada iz sredstava projekta, kao i uvođenje studenata u istraživanja."

Financiranje novih doktoranda iz sredstava projekta nije na tragu djelovanja Hrvatske zaklade za znanost (HRZZ). Predlaže se koordinacija s HRZZ-om oko ovog dijela teksta Strategije.

"Centri izvrsnosti uspostavljat će se na nacionalnoj razini, i to u pravilu jedan centar izvrsnosti u pojedinom istraživačkom području."

Ograničenja poput ovoga (jedan centar po području) ne bi trebalo navoditi u Strategiji. Naime, ako se pogledaju znanstvena područja centara izvrsnosti osnovanih u europskim zemljama, razvidno je da "uravnilovka" po područjima nije načelo kojim se rukovode razvijene zemlje.

S ovime u svezi, potrebno je revidirati Mjeru 2.7. u kojoj se umjesto termina "u pravilu" navodi gornja granica: "**najviše jedan** centar izvrsnosti nacionalne razine u pojedinom istraživačkom području".

Mjera 3.7. ---

Mjera 3.7. govori o klasterima konkurentnosti i njihovom razvijanju u smjeru kompetencijskih mreža. Pokazatelji uspješnosti vezani za ovu mjeru vrlo su šturo opisani (navedeno je samo: "Operativne kompetencijske mreže"). Smatramo da bi pokazatelje uspješnosti ove važne mjere vezane za klastere konkurentnosti trebalo detaljnije razraditi.

Mjera 3.9. ---

Mjera 3.9. govori o osnivanju društava s ograničenom odgovornošću. Pokazatelji uspješnosti vezani za ovu mjeru oslanjaju se na broj osnovanih društava. Prijedlog je da osim broja osnovanih društava jedan od pokazatelja bude i broj novih radnih mjesta.

Mjera 4.1. ---

Mjera 3.9. govori o uključivanju javnih sveučilišta, veleučilišta i instituta u procese pametne specijalizacije putem ekspertnih timova. Pokazatelj uspješnost je "institucijska uključenost", što je nejasno pa je prijedlog da se ova mjera bolje razradi. Ista primjedba odnosi se i na Mjere 4.2. i 4.3.

Mjera 5.4. ---

Mjera 5.4. govori o uspostavljanu otvorenog pristupa znanstvenim i stručnim informacijama nastalim sredstvima javnog financiranja. To je vrlo pozitivno i na tragu Hrvatske deklaracije o otvorenom pristupu, koju je podržalo naše Sveučilište, ali i brojna ministarstva, ustanove i pojedinci. Navedena Deklaracija trebala bi se jasnije istaknuti u Strategiji, uključujući i njene sastavne dijelove i ciljeve Deklaracije. Pored toga, među pokazateljima uspješnosti vezanim za mjeru 5.4. nije navedeno na koji će se način provjeriti uspostava otvorenog pristupa znanstvenim i stručnim informacijama nastalim sredstvima javnog financiranja pa bi ovaj dio (pokazatelje uspješnosti) svakako trebalo doraditi.

Mjera 5.5. ---

Mjera 5.5. govori o osiguranju kompetitivnih mehanizama za opremanje postojećih i novih laboratorija te centara izvrsnosti. Međutim, nije jasno na kakve se laboratorije misli (institucijske, nacionalne?) pa bi ovu mjeru trebalo bolje razraditi.